

Sveučilišni izborni kolegij Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom

Kolegij Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom nastao je kao jedna od mjera izjednačavanja mogućnosti za studente s invaliditetom u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Educirani i senzibilizirani studenti-asistenti, pružajući osnove vršnjačke potpore mogu kreirati takve uvijete za studente s invaliditetom kojima će se prevladati čitav niz prepreka koje organizacijski i objektivno egzistiraju u sustavu visokog obrazovanja u RH. Istovremeno, kroz znanja i vještine stečene u pripremljenoj radionici te provođenjem vršnjačke potpore, sami će studenti-asistenti steći neprocjenjivo iskustvo i razviti čitav niz socijalno poželjnih vještina i sposobnosti.

Pilot provođenje kolegija Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom realizirano je u akademskoj godini 2011./2012. na Sveučilištu u Zagrebu, a na Sveučilištu u Zadru kolegij je ponuđen studentima od akademske godine 2012./2013.

Kolegij Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom zamišljen je kao sveučilišni kolegij. Dakle, dostupan je za upis svim studentima koji su upisani na bilo koju sastavnicu Sveučilišta u Zadru na preddiplomskoj, diplomskoj ili poslijediplomskoj razini studija. Uvjet za upis kolegija je poznavanje studenta s invaliditetom kojem je potrebna vršnjačka potpora te koji pristaje da mu student koji upisuje kolegij bude student asistent („par“). Isto tako, potrebno je da „par“ bude s istog studijskog programa.

SATNICA: 15 sati predavanja + 30 sati vježbi i priprema radionica + 75 sati direktne vršnjačke potpore i 15 sati supervizije tijekom semestra

Kolegij nosi 5 ECTS bodova

Nakon odslušanog kolegija studenti će biti sposobni (znati/moći) učiniti sljedeće:

- održavati kvalitetne socijalne kontakte u kontekstu vršnjačke potpore
- preispitati društveni kontekst i vlastite stavove/vrijednosti prema osobama s invaliditetom
- prepoznati etičke izazove u pružanju vršnjačke potpore
- argumentirati primjenjivost socijalne politike u direktnom radu s osobama s invaliditetom
- izraditi planove rada za pružanje vršnjačke potpore
- pružati vršnjačku potporu studentu s invaliditetom u akademskom okruženju

SADRŽAJ KOLEGIJA

Priprema radionica (15P+30V):

1. **Vršnjačka potpora** (1P+1V): Uvodno o vršnjačkoj potpori. Analizom konkretnih primjera, student s invaliditetom i njegov vršnjak – pružatelj potpore, utvrđuju zadovoljavajuće i primjerene oblike potpore.
2. **Ljudska prava** (2P+0V): Uvodno o značaju ljudskih prava. Posebno o pravima osoba/studenata s invaliditetom. Međunarodni i regionalni instrumenti zaštite i

promocije prava osoba s invaliditetom. Nacionalni okviri i institucije zaštite prava osoba s invaliditetom. Zagovaranje prava osoba s invaliditetom.

3. **Opće značajke osoba s invaliditetom** (5P+3V): Definiranje osnovnih pojmova, klasifikacija oštećenja/invaliditeta, mjere aktivne politike, modeli potpore. Etiologija i fenomenologija tjelesne invalidnosti, sposobnosti i ograničenja studenata s tjelesnom invalidnošću; prepreke studentima s tjelesnom invalidnošću u sustavu visokog obrazovanja i mogućnosti njihovog prevladavanja. Oštećenje vida (sljepoća i slabovidnost; značajke, sposobnosti i specifičnosti funkcioniranja studenata s oštećenjima vida; teškoće u svakodnevnom akademskom životu studenata s oštećenjima vida, mogućnosti i značaj potpore). Razumijevanje oštećenja sluha (gluhoća i naglušost; posebnosti u području usvajanja govora i jezika; znakovna komunikacija; potrebe u sustavu visokog obrazovanja; sustav potpore). Specifičnosti, značajke i sposobnosti te potrebe osoba/studenata s gluhosljepoćom i sustav potpore u svakodnevnim akademskim aktivnostima. Senzibilizacija za potrebe studenata s invaliditetom u akademskom okruženju.
4. **Adekvatan pristup zadovoljenju specifičnih potreba studenata s invaliditetom** (1P+3V): Pristupačnost visokoga obrazovanja osobama s invaliditetom (pregled postojećih zakonskih propisa koji omogućuju aktivnosti na izjednačavanju mogućnosti za studente s invaliditetom u sustavu visokoga obrazovanja u RH; prikaz posebnih prava studenata s invaliditetom; analiza postojećeg stanja pristupačnosti visokoobrazovnih ustanova u RH. Specifične potrebe studenata s invaliditetom i prepreke s kojima se susreću u akademskom okruženju kroz praktične primjere. Osnaživanje studenata s invaliditetom kroz različite oblike potpore (potpora na institucionalnoj razini; potpora na individualnoj razini).
5. **Osnove multikulturalnosti** (3P+2V): Uvod u teoriju multikulturalnosti i praksu multikulturalnog obrazovanja i savjetovanja. Trodijelni model multikulturalne kompetentnosti. Senzibilizacija za rad s osobama s invaliditetom.
6. **Stavovi prema osobama s invaliditetom** (1P+2V): Definicija stava i komponente stava. Porijeklo stavova. Odnos stava i ponašanja. Promjena stava. Stavovi prema osobama s invaliditetom. Primjena upitnika stavova prema osobama s invaliditetom.
7. **Etika** (2P+2V). Etička načela u odnosu student asistent – student s invaliditetom. Etička pitanja i dileme u odnosu student asistent – student s invaliditetom.
8. **Vještine vršnjačke potpore** (0P+10V): Važnost prepoznavanja vlastitih osjećaja i osjećaja drugih ljudi. Prikladno pokazivanje osjećaja. Važnost empatije u međuljudskim odnosima. Razvoj vještine empatije. Postavljanje granica u međuljudskim odnosima. Vještina asertivnosti.
9. **Akademске vještine** (0P+2V): Komponente odgovornog i asertivnog učenja. Suradničko učenje. Planiranje i organiziranje vremena.
10. **Izrada Individualnih planova** (0P+5V): Na osnovi svih stečenih znanja i vještina svaki student, uz superviziju, izrađuje Individualni plan potpore za predstojeći semestar.